

31999E0877

23.12.1999

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 331/1

**SPOLOČNÁ STRATÉGIA EURÓPSKEJ RADY
z 11. decembra 1999
o Ukrajine**

(1999/877/SZBP)

EURÓPSKA RADA,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, najmä na jej článok 13 ods. 2,

keďže Dohoda o partnerstve a spolupráci (DPS) medzi Európskymi spoločenstvami, ich členskými štátmi a Ukrajinou nadobudla platnosť 1. marca 1998,

PRIJALA TÚTO SPOLOČNÚ STRATÉGIU:

ČASŤ I

PREDSTAVA EURÓPSKEJ ÚNIE O JEJ PARTNERSTVE S UKRAJINOU

1. Strategické partnerstvo medzi Európskou úniou (EÚ) a Ukrajinou, založené na spoločných hodnotách a záujmoch, je životne dôležitým činiteľom upevňovania mieru, stability a prosperity v Európe. Sloboda, nezávislosť a stabilita Ukrajiny patria medzi najvýznamnejšie vymoženosti novej Európy, zbavenej starých deliacich čiar. Jej zemepisné predpoklady, ako aj rozloha, zdroje jej obyvateľstva a taktiež jej poloha pozdĺž severojužnej a východozápadnej osi dávajú Ukrajine jedinečné postavenie v Európe a robia z nej určujúceho regionálneho činiteľa.

2. Ukrajina má dnes výborné vzťahy so všetkými svojimi susedmi a podnikla dôležité kroky pri budovaní svojej štátnosti a k upevneniu svojej demokracie. Skutočnosť, že Ukrajina je od dosiahnutia svojej nezávislosti zdrojom stability regiónu, a to aj napriek domácim ťažkostiam a odlišnostiam, je chvályhodným úspechom. EÚ víta úzke zapojenie Ukrajiny do stabilizácie v tomto regióne a podporuje posilnenie úlohy Ukrajiny na fóre regionálnej spolupráce. EÚ víta taktiež záväzok Ukrajiny v súvislosti s jadrovým odzbrojením, ako aj jej spoluprácu pri udržiavaní európskeho a medzinárodného mieru a bezpečnosti, najmä prostredníctvom Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) a Organizácie Spojených národov.

3. Strategické partnerstvo medzi EÚ a Ukrajinou sa od dosiahnutia nezávislosti Ukrajiny neustále posilňuje. V tejto súvislosti je Dohoda o partnerstve a spolupráci významným úspechom. Ukrajina bola prvým spomedzi nových nezávislých štátov, ktorý podpísal takúto dohodu, čo svedčí o tom, že EÚ a Ukrajina si želajú posilňovať vzájomnú spoluprácu. EÚ poskytuje Ukrajine v jej procese prechodu a reformy cennú pomoc prostredníctvom makrofinančnej pomoci, programu Tacis, ako aj prostredníctvom dvojstranných programov.

4. Po skončení súčasného procesu rozširovania budú mať niektoré budúce členské štáty EÚ spoločnú vonkajšiu hranicu s Ukrajinou. Rozširovanie Únie ďalej posilní hospodársky dynamizmus a politickú stabilitu v regióne, čím zvýši možnosti pre spoluprácu s Ukrajinou.

5. Európska únia má vzhľadom na Ukrajinu tieto strategické ciele:

- prispievať k vzniku stabilnej, otvorenej a pluralitnej demokracie v Ukrajine, ktorá sa spravuje zásadami právneho štátu a je oporou stabilne fungujúceho trhového hospodárstva, z čoho bude mať úžitok všetok ľud Ukrajiny,
- spolupracovať s Ukrajinou pri udržiavaní stability a bezpečnosti v Európe a vo svete a pri hľadaní účinných odpovedí na spoločné výzvy, ktorým kontinent čelí,

— prehĺbiť hospodársku, politickú a kultúrnu spoluprácu s Ukrajinou, ako aj spoluprácu v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí.

6. EÚ uznáva európske aspirácie Ukrajiny a víta Ukrajinou prejavenu proeurópsku voľbu. EÚ sa aj naďalej pevne zaväzuje spolupracovať s Ukrajinou na ústrednej, regionálnej a miestnej úrovni, s cieľom podporiť úspešné politické a hospodárske premeny na Ukrajine, ktoré umožnia ďalšie zblíženie Ukrajiny s EÚ. EÚ a jej členské štáty ponúkajú Ukrajine, že sa s ňou podelia o svoje rôzne skúsenosti pri budovaní moderných politických, hospodárskych, sociálnych a administratívnych štruktúr, plne uznávajúc, že hlavná zodpovednosť za budúcnosť Ukrajiny je na Ukrajine samotnej.

7. Európska rada preto prijíma túto spoločnú stratégiu na posilnenie strategického partnerstva medzi EÚ a Ukrajinou. Európska Rada uznáva, že úspešná, stabilná a bezpečná Ukrajina je v tom najlepšom záujme EÚ. Právnym základom vzťahu medzi EÚ a Ukrajinou je Dohoda o partnerstve a spolupráci (DPS). Plné uplatňovanie tejto dohody je predpokladom úspešného začlenenia Ukrajiny do európskeho hospodárstva a taktiež pomôže Ukrajine potvrdzovať jej európsku identitu.

8. EÚ a jej členské štáty budú rozvíjať koordináciu, koherenciu a komplementaritu vo všetkých aspektoch svojej politiky k Ukrajine. Pri naplňaní cieľov stanovených v DPS a v tejto spoločnej stratégii bude Únia, Spoločenstvo a jeho členské štáty spolupracovať aj s regionálnymi a medzinárodnými organizáciami a v rámci týchto organizácií, ako aj podobne zmýšľajúcimi partnermi. Postoje spoločenstva a jeho členských štátov zastávané na všetkých príslušných fórach budú v súlade s touto spoločnou stratégiou. Európska Rada vyzýva Ukrajinu pracovať s EÚ na základe tejto spoločnej stratégie na úžitok oboch strán.

ČASŤ II

HLAVNÉ CIELE

Európska Rada určila tieto hlavné ciele:

- I. Podpora demokratického a hospodárskeho procesu prechodu na Ukrajinu.
- II. Zabezpečenie stability a bezpečnosti a plnenie spoločných výziev na európskom kontinente.
- III. Podpora posilnenej spolupráce medzi EÚ a Ukrajinou v súvislosti s rozširovaním EÚ.

I. Podpora demokratického a hospodárskeho procesu prechodu na Ukrajinu

EÚ a Ukrajina majú spoločný záujem na urýchľovaní demokratického a hospodárskeho procesu prechodu na Ukrajinu. Úspešná transformácia na Ukrajinu prinesie prosperitu nielen Ukrajine, ale celému regiónu. Aby bol tento proces prechodu úspešný, musia sa uskutočniť reformy na upevnenie demokracie a právneho štátu, ako aj hospodárska a sociálna reforma s cieľom vytvoriť fungujúce trhové hospodárstvo.

EÚ navrhuje posilniť spoluprácu s Ukrajinou v týchto prioritných oblastiach:

- ii) *Upevnenie demokracie, právneho štátu a verejných inštitúcií na Ukrajine*

9. EÚ víta dosiahnuté výsledky Ukrajiny pri položení základov demokratického systému, najmä pri vytváraní systému viacerých

politických strán a prijatí parlamentnej ústavy. EÚ uznáva dosiahnuté výsledky Ukrajiny pri udržiavaní jej jednoty napriek rozdielnostiam vnútri tejto krajiny.

10. EÚ podporuje Ukrajinu vo všetkých jej snahách zameraných na upevnenie demokracie a dobrej správy vecí verejných, ľudských práv a právneho štátu. Únia zastáva názor, že právny štát je predpokladom pre rozvoj fungujúceho trhového hospodárstva, ktoré ponúka príležitosti a prospech všetkým občanom Ukrajiny. EÚ podporuje úsilie Ukrajiny o reformu právneho systému v rámci DPS. Riadne fungujúce nezávislé súdnictvo, profesionálna polícia, rozvoj meritokratickej dobre odborne vyškolenej štátnej správy na ústrednej, regionálnej a miestnej úrovni sú kľúčovými prvkami účinnej realizácie vládnych rozhodnutí. EÚ podporuje snahy Ukrajiny rozvíjať účinnosť, transparentnosť a demokratický charakter jej verejných inštitúcií vrátane rozvoja slobodných médií. Toto sú predpoklady hospodárskeho a sociálneho rozvoja a prispievajú k vytváraniu modernej občianskej spoločnosti.

11. EÚ prikladá dôležitosť rozvoju občianskej spoločnosti a konkurenčného, pre investorov priaznivého podnikateľského prostredia na Ukrajine, a podporuje užšie styky medzi ľudom a mimovládnyimi organizáciami Únie a Ukrajiny. EÚ víta uzatvorenie Memoranda o porozumení medzi Ukrajinou a OBSE a veľmi odporúča Ukrajine úzko spolupracovať s koordinátorom projektu OBSE na Ukrajine. EÚ podporuje úsilie Ukrajiny zamerané na ochranu a podporu práv menšín a vyzýva Ukrajinu, aby pokračovala vo svojej dobrej práci v tejto oblasti, vrátane spolupráce s vysokým komisárom pre národnostné menšiny.

12. EÚ prikladá osobitnú dôležitosť úzkej spolupráci s Ukrajinou v rámci Rady Európy a OBSE. V tejto súvislosti EÚ naliehavo odporúča Ukrajine, aby splnila svoje záväzky a upravila svoje právne predpisy tak, aby spĺňali normy a ustálené pravidlá Rady Európy, najmä záväzky, ku ktorým sa Ukrajina zaviazala pri svojom pristúpení k Rade Európy v roku 1995. EÚ pripomína zistenia misie volebných pozorovateľov OBSE/Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) počas prezidentských volieb na Ukrajine v roku 1999, podľa ktorých vykonávanie týchto volieb nespĺnilo množstvo záväzkov určených OBSE a vyzýva Ukrajinu, aby pri budúcich voľbách rešpektovala odporúčania, ktoré uvádza monitorovacia misia OBSE vo svojej správe.

I ii) *Podpora hospodárskeho procesu prechodu na Ukrajinu*

13. EÚ je odhodlaná podporovať úsilie Ukrajiny pri vytváraní prostredia priaznivého pre hospodársku činnosť a bude podporovať Ukrajinu v jej hospodárskych a sociálnych reformách.

14. EÚ odporúča Ukrajine, aby zaviedla makroekonomickú politiku zameranú na cenovú stabilitu, zdravé verejné financie a trvalo udržateľný stav bežnej platobnej bilancie. Pre ďalší postup k stabilite cien je dôležité, aby centrálna banka mala dovolené fungovať nezávisle od politických zásahov. Súčasná nariadenia pre dohľad nad finančným sektorom je potrebné posilniť. Musí sa zlepšiť vyberanie daní a je potrebné vyhnúť sa oslobodeniam od dane a daňovým výnimkám udeľovaným ad hoc pre jednotlivé hospodárske odvetvia.

15. EÚ veľmi odporúča Ukrajine, aby zosilnila svoje úsilie o vytvorenie fungujúceho trhového hospodárstva pomocou väčších štrukturálnych, hospodárskych a správnych reforiem v súvislosti s celkovým reformným programom dohodnutým s Medzinárodným menovým fondom. Malo by sem patriť stanovenie a vynucovanie jasných vlastníckych práv, ďalšia privatizácia, ďalšia liberalizácia cien, zvýšenie komunálnych poplatkov za energiu, vodu a zvýšenie nájomného do plnej výšky nákladov, reštrukturalizácia podnikov a podpora rastu počtu malých a stredných podnikov. Celkové tempo reforiem je potrebné zrýchliť. Čo sa týka reformy odvetví, zvláštnu pozornosť si zasluhuje poľnohospodárstvo, energetika a doprava.

16. Zavedenie procesu pozemkovej reformy je potrebné, medzi iným, na umožnenie dlhodobého nájmu pôdy ako záruky na pôžičky, ktorý pripravuje cestu pre ďalšie investície do poľnohospodárstva.

17. Prilákanie a ochrana domácich a zahraničných investícií takisto hrá kľúčovú úlohu pri rozvoji Ukrajiny. V tejto súvislosti EÚ upozorňuje, že tvrdenia o korupcii a zlej správe vecí verejných poškodzujú hospodársku povosť Ukrajiny. Únia bude podporovať Ukrajinu pri vypracovávaní a prijímaní hospodárskej politiky potrebnej na zvýšenie domácich a zahraničných investícií a na splnenie požiadaviek medzinárodných poskytovateľov pôžičiek.

18. S ohľadom na veľké zaťaženie Ukrajiny záväzkami dlhovej služby si bude hospodárske zotavenie Ukrajiny vyžadovať pokračujúcu angažovanosť súkromných veriteľov. Pre problémy dlhovej služby Ukrajiny sa musia nájsť riešenia založené na spolupráci.

19. EÚ si plne uvedomuje skutočnosť, že ukrajinské hospodárske reformy sa niekedy musia uskutočňovať v sťaženom vonkajšom prostredí. Makrofinančná pomoc EÚ by sa v prípade potreby poskytovala v súlade so stanovenými kritériami a postupmi, so zameraním na podporu makroekonomickej stabilizácie a celkovej štrukturálnej reformy v súlade s programami Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky. EÚ je za týchto okolností aj naďalej pripravená podporovať hospodárske reformy na Ukrajine. Makrofinančná pomoc EÚ pomáha Ukrajine otvoriť jej hospodárstvo, zlepšiť hospodárske prispôbenie, rozvíjať hospodársku súťaž a ďalej začleňovať ukrajinské hospodárstvo do európskeho a celosvetového hospodárstva.

20. EÚ bude podporovať Ukrajinu prostredníctvom podpory postupnej aproximácie právnych predpisov k právnym predpisom EÚ, najmä v oblastiach politiky hospodárskej súťaže, štandardizácie a certifikácie, práv duševného vlastníctva, ochrany osobných údajov, colných režimov a životného prostredia.

21. Pri uskutočňovaní programu, ktorý vytvára fungujúce trhové hospodárstvo sa musí zaviesť aj dobre celený systém sociálneho zabezpečenia tak, aby sa zohľadnili sociálne stránky prechodu na trhové hospodárstvo.

II. Zabezpečenie stability a bezpečnosti a plnenie spoločných výziev na európskom kontinente

EÚ a Ukrajina majú spoločný záujem na udržiavaní stability a bezpečnosti v slobodnej a demokratickej Európe. Geopolitická situácia Ukrajiny, ktorá sa nachádza pozdĺž severojužnej osi a východozápadnej osi, dáva Ukrajine výnimočné postavenie v Európe. EÚ uznáva regionálny význam Ukrajiny. V tejto súvislosti EÚ navrhuje posilniť spoluprácu s Ukrajinou, s venovaním osobitnej pozornosti jadrovej bezpečnosti a posilneniu politického dialógu, ako je to uvedené v rámci DPS, s cieľom zvýšiť jej súdržnosť a operatívnosť.

EÚ si želá rozšíriť spoluprácu s Ukrajinou pri hľadaní účinných odpovedí na spoločné výzvy, pred ktorými stojí kontinent v týchto otázkach:

IIi) *Spolupráca na posilnenie stability a bezpečnosti v Európe*

22. EÚ podporuje snahy Ukrajiny presadzovať spoluprácu a stabilitu v jej regióne, najmä v súvislosti s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu štátov oblasti Čierneho mora, Rady pobaltských štátov a Gruzínska, Ukrajiny, Uzbekistanu, Azerbajdžanu a Moldavska. EÚ víta pozitívny rozvoj vzťahov Ukrajiny so všetkými jej susedmi a verí, že má záujem na tom, aby tieto vzťahy boli aj naďalej pevné a stabilné. EÚ si je taktiež vedomá príspevku Ukrajiny k európskej stabilite prostredníctvom jej úlohy pozorovateľa Paktu stability pre juhovýchodnú Európu.

23. EÚ a Ukrajina majú spoločný záujem na udržiavaní stability a bezpečnosti v slobodnej a demokratickej Európe. Na spoločné a účinné reagovanie na výzvy v oblasti európskej a svetovej bezpečnosti sú potrebné posilnené mechanizmy pre konzultácie medzi EÚ a Ukrajinou v rámci DPS, Rady Európy a Organizácie spojených národov a intenzívna spolupráca medzi OBSE a Ukrajinou.

24. EÚ blahoželá Ukrajine k jej zvoleniu do Bezpečnostnej rady Organizácie spojených národov (roky 2000 – 2002). Táto skutočnosť zvyšuje potrebu ďalšieho prehĺbovania a rozširovania politického dialógu medzi EÚ a Ukrajinou na oficiálnej a ministerskej úrovni, dvojstranne a prostredníctvom mechanizmov EÚ. Prijatie Charty o európskej bezpečnosti prehĺbi spoluprácu medzi členskými štátmi a OBSE.

25. EÚ presadzuje a podporuje dialóg o všeobecných a špecifických otázkach súvisiacich s krízovým riadením a vytváraním bezpečnosti, ako sa rozvinul v priebehu ostatných rokov medzi Západoeurópskou úniou a Ukrajinou, ako aj o intenzifikácii praktickej spolupráce v tejto oblasti, najmä prostredníctvom realizácie akčného plánu, ktorý bol nedávno vypracovaný medzi Západoeurópskou úniou a Ukrajinou.

26. EÚ má záujem aj na posilnení spolupráce s Ukrajinou v oblasti kontroly vývozu a nerozširovania zbraní hromadného ničenia a ich nosičov a odporúča Ukrajine, aby plnila svoje záväzky vyplývajúce z Dohovoru o chemických zbraniach.

27. Okrem toho EÚ vyzýva Ukrajinu, aby uskutočňovala ciele Dohovoru o zákaze použitia, skladovania, výroby a šírenia protipechotných mín a o ich zničení. EÚ ďalej vyzýva Ukrajinu, aby vypracovala stratégiu boja proti destabilizujúcemu hromadeniu a rozširovaniu ručných palných zbraní a ľahkých zbraní.

III) *Spolupráca v oblasti životného prostredia, energetiky a jadrovej bezpečnosti*

28. EÚ sa bude usilovať o upevňovanie európskej stability a spoluprácu s Ukrajinou v oblastiach energetiky a jadrovej bezpečnosti podporovaním celkovej reformy odvetvia energetiky, medzinárodným pokračujúcou spoluprácou s Ukrajinou pri realizácii finančného plánu zotavenia odvetvia energetiky, včítane liberalizácie cien, zlepšenia vyberania finančných prostriedkov peňazí a privatizácie distribučných spoločností. V tejto súvislosti bude EÚ napomáhať presadzovaniu účinného a voči životnému prostrediu zodpovedného využívania energie na Ukrajine a posilnenie nových inštitúcií a orgánov v odvetví energetiky a ich schopnosti tvoriť politiku.

29. Jadrová bezpečnosť a vyradenie černo-byľskej jadrovej elektrárne z prevádzky sú prioritami vo vzťahu medzi EÚ a Ukrajinou. EÚ odporúča vytvorenie nezávislého orgánu pre reguláciu jadrovej energie v Ukrajine a vyzýva Ukrajinu, aby plnila svoj záväzok realizovať memorandum o porozumení G7/Ukrajina z roku 1995 o uzavretí Černo-byľu. EÚ za to podporí Ukrajinu pri financovaní náhradnej kapacity výroby energie na Ukrajine.

30. EÚ má takisto záujem na rozširovaní spolupráce s Ukrajinou vo veciach, ako je ochrana pred žiarením, odpadové hospodárstvo, dekontaminácia a rozbieranie jadrových zariadení a štúdií v oblasti technológie jadrovej syntézy. Nedávno podpísané dohody o spolupráci medzi Euratomom a Ukrajinou v oblasti jadrovej bezpečnosti a termonukleárnej syntézy takúto spoluprácu uľahčia.

31. EÚ okrem toho vyzýva Ukrajinu, aby prijala rozhodné opatrenia v oblasti ochrany životného prostredia. V tejto oblasti sú prioritami ochrana verejného zdravia pred znečistením pitnej vody, ovzdušia a pôdy a trvalo udržateľné a zodpovedné využívanie prírodných zdrojov, ako aj obmedzenie cezhraničného znečisťovania ovzdušia a vody.

III. **Podpora posilnenej spolupráce medzi EÚ a Ukrajinou v súvislosti s rozširovaním EÚ**

Po skončení súčasného procesu rozširovania budú mať niektoré budúce členské štáty EÚ spoločnú vonkajšiu hranicu s Ukrajinou. EÚ si želá prispievať k vzájomnému úžitku únie a Ukrajiny v tomto procese. EÚ v tejto súvislosti navrhuje posilnenie spolupráce s Ukrajinou, s venovaním osobitnej pozornosti spolupráci v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí. EÚ podporuje aj účasť Ukrajiny v regionálnych, európskych a svetových štruktúrach.

EÚ by mohla posilniť spoluprácu s Ukrajinou v týchto oblastiach:

III) *Podpora začlenenia Ukrajiny do európskeho a svetového hospodárstva*

32. Únia podporuje Ukrajinu a vyzýva ju, aby zdvojnásobila svoje úsilie o splnenie požiadaviek pre členstvo v Svetovej obchodnej organizácii (WTO). Únia odporúča Ukrajine, aby plne využívala možnosti, ktoré jej poskytuje DSP na uľahčenie dvojstranného obchodu a investícií. Únia taktiež preskúma okolnosti, ktoré by mohli, popri vstupe Ukrajiny do Svetovej obchodnej organizácie (WTO), umožniť budúce vytvorenie pásma voľného obchodu medzi EÚ a Ukrajinou, ako to predpokladá DPS.

33. Na uľahčenie priaznivého investičného prostredia v Ukrajine EÚ odporúča Ukrajine dojednať a ratifikovať ďalšie dvojstranné dohody o ochrane investícií s členskými štátmi EÚ, aby sa tak stimulovali priame zahraničné investície. EÚ takisto odporúča miestnym, regionálnym a celoštátnym ukrajinským orgánom, aby využívali možnosti, ktoré poskytuje nový zákon o verejných koncesiách na prilákanie investícií do verejnej infraštruktúry a služieb.

IIIii) Spolupráca v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí

34. EÚ a Ukrajina majú spoločný záujem pri rozvíjaní spolupráce v boji proti nelegálnemu prístahovalectvu a obchodovaniu s ľuďmi. EÚ a Ukrajina majú takisto spoločný záujem rozvíjať spoluprácu v oblasti bezpečnosti hraníc a v boji proti spoločným hrozbám organizovanej trestnej činnosti, vrátane prania špinavých peňazí a nedovoleného obchodovania so zbraňami a drogami.

35. S ohľadom na súčasný proces rozširovania EÚ sa EÚ bude usilovať o zintenzívnenie dialógu s Ukrajinou o prispôbení ukrajinskej vízovej politiky vízovej politike EÚ zavedením vízových požiadaviek v súlade s ustanoveniami ES a zavedením cestovných dokladov, ktoré sú dostatočne chránené pred falšovaním.

IIIiii) Regionálna a cezhraničná spolupráca so susednými štátmi

36. EÚ podporuje podnety na rozvoj a upevňovanie regionálnej a cezhraničnej spolupráce medzi Ukrajinou a krajinami, ktoré s ňou susedia. EÚ bude v tejto súvislosti klásť zvýšený dôraz na otázky správy hraníc.

37. V rámci rozvoja infraštruktúrnych sietí, najmä v oblasti dopravy, telekomunikácií, elektriny a energetických rozvodných systémov, venuje EÚ prostredníctvom Tacis osobitnú pozornosť regionálnym podnetom, ako napríklad Inogate (medzištátna preprava ropy a plynu do Európy) a Traceca (dopravný koridor Európa – Kaukaz – Stredná Ázia), s cieľom zlepšiť hospodársku spoluprácu v tomto regióne. EÚ preskúma rozsah prác na prepojení ukrajinských dopravných systémov (cestných a železničných) s transeurópskymi sieťami a bude hľadať vzájomne uspokojivé spôsoby riešenia dopravných problémov. Bude pritom venovať osobitnú pozornosť posilneniu koordinácie s ostatnými darcami a s medzinárodnými finančnými inštitúciami, ako aj stimulácii zapojenia súkromného sektora, čo bude rozhodujúce pre úspech tohto úsilia.

NÁSTROJE A PROSTRIEDKY

Všeobecné ustanovenia

38. Táto spoločná stratégia sa vykonáva v súlade s uplatniteľnými postupmi zmlúv. Rada a Komisia zabezpečia podľa článkov 3 a 13 Zmluvy o založení Európskej únie jednotnosť, súdržnosť a účinnosť postupov Únie pri vykonávaní tejto spoločnej stratégie.

39. EÚ bude prispievať k uvedeným cieľom tejto spoločnej stratégie vhodným využitím všetkých príslušných nástrojov a prostriedkov dostupných Únii, Spoločenstvu a členským štátom.

40. V súlade s článkami 18 a 26 Zmluvy o založení Európskej únie je generálny tajomník Rady, vysoký splnomocnenec pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku (SZBP), v rámci svojich povinností vyplývajúcich zo zmlúv, povinný napomáhať Rade a predsedníctvu pri uskutočňovaní tejto spoločnej stratégie so zreteľom na uvedené ciele a podnety, na ktoré sa vzťahuje SZPB. Komisia je plne zapojená v súlade s článkom 18 a 27 Zmluvy o Európskej únii.

Rada, Komisia a členské štáty

41. Rada, Komisia a členské štáty:

— preskúmavajú v súlade so svojimi právomocami a schopnosťami jestvujúce činnosti, programy, nástroje a politiky, aby sa zabezpečil ich súlad s touto spoločnou stratégiou, na základe hlavných cieľov uvedených v časti II a s náležitým ohľadom na špecifické iniciatívy uvedené v časti III,

— plne a vhodne využívajú existujúce nástroje a prostriedky, najmä DPS, ako aj všetky súvisiace programy EÚ a členských štátov a v tomto zmysle vypracujú a udržiavajú orientačný zoznam zdrojov Únie, Spoločenstva a členských štátov, prostredníctvom ktorých sa bude spoločná stratégia vykonávať.

Koordinácia

42. Členské štáty vynaložia ďalšie úsilie na koordináciu svojej činnosti vo vzťahu k Ukrajine, vrátane činnosti v regionálnych a medzinárodných organizáciách, ako je napríklad Rada Európy, OSN, OBSE, DECD a medzinárodné finančné inštitúcie (IFI) a vrátane koordinácie so Spoločenstvom v oblastiach jeho právomocí.

43. Koordináciu medzi členskými štátmi a Komisiou je potrebné takisto upevniť aj pomocou pravidelných konzultácií medzi ich príslušnými zástupcami na Ukrajine.

44. Rada, Komisia a členské štáty sa usilujú o efektívnejšiu spoluprácu s regionálnymi a medzinárodnými organizáciami a spolu s podobne zmýšľajúcimi krajinami sa budú snažiť dosiahnuť ciele tejto stratégie.

45. Európska únia vyzve kandidátske krajiny, ktoré sa nachádzajú v prístupovom procese začatom na luxemburskom zasadnutí Európskej rady v decembri 1997, aby sa pripojili k akciám organizovaným v rámci tejto spoločnej stratégie.

Vykonávanie a revízia

46. Rada:

- zabezpečuje, aby každé ďalšie predsedníctvo predložilo Rade, v rámci svojho všeobecného programu, pracovný plán vykonávania tejto spoločnej stratégie, založený na hlavných cieľoch uvedených v časti II a s náležitým ohľadom na špecifické iniciatívy uvedené v časti III,
- preskúmava a vyhodnocuje činnosť EÚ v rámci tejto stratégie a podávať správy Európskej rade o pokroku pri plnení cieľov aspoň raz ročne,
- preskúmava situáciu na Ukrajine a stav spolupráce Ukrajiny pri vykonávaní tejto stratégie, najmä pomocou pravidelných správ vedúcich misií, a vykonávať hodnotenie vo svojej správe pre Európsku radu,
- v prípade potreby predkladá Európskej rade odporúčania na zmeny a doplnenia častí II a III tejto stratégie.

47. Komisia prispieva k vyššie uvedenému v rámci svojich právomocí.

Spolupráca s Ukrajinou

48. EÚ a jej členské štáty úzko spolupracujú s Ukrajinou pri realizácii tejto spoločnej stratégie, najmä prostredníctvom DPS a jej inštitúcií.

Špecifické iniciatívy

49. EÚ sa usiluje o uskutočňovanie špecifických iniciatív ustanovených v časti III tejto spoločnej stratégie, ktoré vychádzajú z hlavných cieľov uvedených v časti II. Tieto iniciatívy sa môžu v prípade potreby upraviť a nebránia predloženiu prípadných nových iniciatív počas trvania tejto spoločnej stratégie. Rada, Komisia a členské štáty podporujú tieto špecifické iniciatívy a usilujú sa o ich uskutočnenie v rámci svojich právomocí a schopností.

ČASŤ III**ŠPECIFICKÉ INICIATÍVY**

Bez toho, aby sa bránilo predloženiu prípadných nových iniciatív, vynakladá sa úsilie na realizáciu týchto špecifických iniciatív:

Upevnenie demokracie, právneho štátu a verejných inštitúcií na Ukrajine

50. EÚ sa bude snažiť posilniť demokraciu, dobrú správu vecí verejných, ochranu ľudských práv a právny štát na Ukrajine prostredníctvom:

- podpory úsilia Ukrajiny o dodržiavanie jej medzinárodných záväzkov v oblasti demokracie a ľudských práv v súlade s dublinskými závermi, najmä v súvislosti so zrušením trestu smrti, presadzovania dobrej správy vecí verejných a účinného a transparentného právneho systému, ako aj demokratickej miestnej samosprávy, okrem iného v spolupráci s Radou Európy a OBSE,
- začatia pravidelného dialógu medzi inštitúciami ombudsmana členských štátov EÚ a Ukrajiny s cieľom posilniť úlohu inštitúcie ombudsmana v Ukrajine,
- podnecovania Ukrajiny, aby podpísala, ratifikovala a uplatňovala súvisiace medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv, najmä druhého Opčného protokolu k Dohovoru OSN o občianskych a politických právach a šiesteho dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj Dohovoru OSN o právnom postavení utečencov,
- rozvíjania spolupráce medzi novinármi a príslušnými orgánmi s cieľom s prispievať k rozvoju slobodných médií.

Komisia v spolupráci s členskými štátmi preskúma možnosť pomoci pri vysielaní programov, ako napríklad Euronews, v ukrajinskej televízii. Práca sa začne do júna 2000.

Podpora hospodárskeho procesu prechodu v Ukrajine

51. EÚ bude pomáhať Ukrajine rozvíjať proces hospodárskej reformy zvýšením účinnosti poradenstva v oblasti hospodárskej politiky, a to aj prostredníctvom vhodného dialógu na vysokej úrovni v rámci DPS, aby sa tak presadzoval rozvoj moderného, liberálneho trhového hospodárstva.

52. EÚ je pripravená poskytnúť technickú pomoc na podporu procesu hospodárskej a sociálnej reformy Ukrajiny, ak Ukrajina prijme kroky určené na vytvorenie potrebných podmienok na umožnenie reformy. EÚ preskúma možnosť poskytovania technickej pomoci Ukrajine s prihliadnutím na:

- podporu pre vytvorenie transparentného a stabilného právneho, regulačného a inštitucionálneho rámca na Ukrajine určeného na presadzovanie zvýšenej hospodárskej aktivity a vyšších domácich a zahraničných investícií. Komisia v spolupráci s členskými štátmi a ostatnými príslušnými orgánmi vypracuje správu so zreteľom na túto iniciatívu do decembra 2000,
- presadzovanie postupnej aproximácie ukrajinských právnych predpisov vo vzťahu k právnym predpisom EÚ a ich uplatňovanie, najmä v oblastiach politiky hospodárskej súťaže, finančných služieb, noriem a osvedčovania, fiškálnej politiky ako aj zamestnanosti a práv duševného vlastníctva. Komisia je vyzvaná, aby predložila na tento účel vhodné návrhy do konca júna 2000,

- podporu rozvoja systému zdravotníctva, najmä zdravotného povedomia a vzdelávania s prihliadnutím na obmedzenie rozširovania prenosných chorôb. Komisia v spolupráci s členskými štátmi a ostatnými príslušnými orgánmi vypracuje správu so zreteľom na túto iniciatívu do júna 2001.

53. Členské štáty posúdia prostriedky na pomoc Ukrajine v týchto oblastiach:

- podpora rozvoja dobre zameraného systému sociálneho zabezpečenia, najmä riešenie sociálnej pomoci a dôchodkových systémov,
- podpora sociálneho dialógu a rešpektovanie a uplatňovanie noriem Medzinárodnej organizácie práce, najmä siedmich hlavných noriem v oblasti práce. Pokiaľ ide o ratifikáciu a uplatňovanie právnych predpisov v oblasti zamestnanosti, osobitná pozornosť bude venovaná rovnosti mužov a žien.

Spolupráca na posilnenie stability a bezpečnosti v Európe

54. V rámci súčasného politického dialógu jestvujúceho v rámci DPS posúdi EÚ spôsoby na zvýšenie kontinuity, pružnosti a vecnosti spolupráce s Ukrajinou v oblasti stability a bezpečnosti v Európe a na poskytovanie účinnejšej a operatívnejšej pomoci, a to prostredníctvom:

- skúmania možností zaviesť pravidelné stretnutia v rámci dialógu medzi „trojkou“ a Ukrajinou na úrovni odborníkov, v rozsahu pracovných skupín SZPB pre odzbrojenie, nešírenie a vývoz konvenčných zbraní, s prihliadnutím na zorganizovanie prvých stretnutí počas roka 2000/prvého polroka 2000. Dialóg v rámci týchto skupín bude zameraný na vytvorenie spolupráce medzi EÚ a Ukrajinou v týchto oblastiach: nešírenie zbraní hromadného ničenia, včítane chemických zbraní a ručných palných zbraní a ľahkých zbraní na základe spoločnej akcie o ručných palných zbraniach (1999/34/SZPB),
- posúdenia možnosti zintenzívnenia dialógu medzi EÚ a Ukrajinou na presadzovanie zodpovednosti a transparentnosti pri prevodoch konvenčných zbraní, prípadne s plným využitím Etického kódexu EÚ,
- skúmania možností užšej spolupráce pri prevencii konfliktov a krízového riadenia, okrem iného v rámci príslušných medzinárodných organizácií, ako sú napríklad Organizácia spojených národov a OBSE, a pri hľadaní politického riešenia konfliktov v tomto regióne. Dosiahnutiu tohto cieľa by napomáhali pravidelné porady medzi Ukrajinou a trojkou pracovnej skupiny OBSE. Jedným z cieľov by bola spolupráca s Ukrajinou pri vypracovaní spoločných iniciatív v oblasti zahraničnej politiky pri prevencii konfliktov a krízového riadenia vo vzťahu na jednotlivé tretie krajiny a regióny, najmä v oblastiach susediacich s Ukrajinou.

55. EÚ sa bude už v roku 2000 zaoberať týmito špecifickými iniciatívami súvisiacimi s posilnením bezpečnosti a stability v Európe:

- posúdi možnosť účasti Ukrajiny, keď samotná EÚ využije Západoeurópsku úniu na misie v rámci rozsahu peterburských úloh,
- posúdi prostriedky na pomoc Ukrajine pri plnení povinností podľa Dohovoru o zákaze používania, skladovania, výroby a šírenia protipechotných mín a ich zneškodnení,
- posúdi prostriedky pre začatie spolupráce medzi EÚ a Ukrajinou v otázke prevencie nedovoleného obchodovania s ručnými palnými zbraňami, čo je zdroj nestability pre Ukrajinu a ostatné štáty regiónu. EÚ by mohla po identifikácii a analýze situácie a potrieb regiónu vypracovať v tejto veci spoločnú akciu s týmito cieľmi:
 1. posilniť kontrolné kapacity polície a/alebo miestnych colných služieb,
 2. zaoberať sa týmto osobitným druhom trestnej činnosti v kurzoch odbornej prípravy,
 3. rozvíjať výmenu informácií medzi EÚ a členskými štátmi Europolu na zlepšenie analýzy trestnej činnosti, ktorá sa týka ručných palných zbraní.

Spolupráca v oblasti životného prostredia, energetiky a jadrovej bezpečnosti

56. Spoločenstvo je pripravené podporovať úsilie osobitnej pracovnej skupiny zriadenej na podporu ukrajinských orgánov v ich úsilí o reformovanie odvetvia energetiky.

57. Podpora spoločenstva pre akčný plán G7 obsahuje príspevok na financovanie krátkodobých bezpečnostných zlepšení v Černo-byle prostredníctvom účtu jadrovej bezpečnosti vedeného Európskou bankou pre obnovu a rozvoj pred zatvorením, vyradením z prevádzky, na opatrenia pre riešenie sociálnych následkov zatvorenia elektrárne, na príspevok k „ochrannému vykonávaciemu plánu“ a účasť na financovaní náhradných zariadení v súlade s predchádzajúcimi záväzkami náhrady za energetické straty Ukrajiny, ak je možné uspokojivo všetky potrebné postupy povinnej starostlivosti uzavrieť, vrátane vypracovania schválenej pozície súvisiacej s podmienenosťou pôžičky a znením dohody o pôžičke a zárukách a za predpokladu, že Ukrajina dodržiava svoj záväzok vykonávať Memorandum o porozumení z roku 1995.

58. EÚ sa bude snažiť podporovať Ukrajinu v jej úsilí znížiť negatívne následky situácie v životnom prostredí na Ukrajinu na verejné zdravie – najmä v súvislosti s kvalitou pitnej vody, čistením odpadových vôd, zberom odpadu a jeho likvidácie, ako aj v súvislosti so znečistením ovzdušia. EÚ bude podporovať inštitucionálnu reformu verejných služieb zodpovedných za služby v oblasti životného prostredia, ostatné projekty technickej pomoci a investície do životného prostredia.

59. Ďalšia konferencia „Životné prostredie pre Európu“ sa bude konať v septembri 2002 v Kyjeve a poskytne príležitosti na zlepšenie osvetu v otázkach životného prostredia na Ukrajine. Členské štáty a Komisia posúdia možnosť ponúknuť technickú pomoc alebo podporu Ministerstvu ochrany životného prostredia a jadrovej bezpečnosti pri príprave a plánovaní tejto konferencie.

Podpora začlenenia Ukrajiny do európskeho a svetového hospodárstva

60. EÚ je aj naďalej pripravená udržiavať a prípadne rozšíriť svoju podporu úsiliu Ukrajiny plniť záväzky spojené s prístupom k WTO. Osobitná pozornosť sa bude venovať odstráneniu prekážok obchodu a investovania na Ukrajine, začínajúc odstránením obchodných opatrení nezlučiteľných s DPS a WTO.

61. Únia taktiež preskúma okolnosti, ktoré by mohli, popri prístupí Ukrajiny k WTO, umožniť budúce vytvorenie pásma voľného obchodu medzi EÚ a Ukrajinou, ako to ustanovuje článok 4 DPS. Pripravovaná spoločná štúdia ekonomickej vykonateľnosti tohto pásma voľného obchodu poskytne významný vstup pre hodnotenie situácie.

62. Komisia preskúma spôsoby prehĺbovania dialógu s Ukrajinou o investíciách v rámci podvýboru DPS pre obchod a investície a podá Rade správu do júna 2000.

Spolupráca v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí

63. S ohľadom na súčasný proces rozširovania EÚ a taktiež s prihliadnutím na postavenie Ukrajiny ako významnej tranzitnej krajiny, ktorá poskytuje možnosti pre cezhraničné prenikanie širokej škály nezákonných činností, EÚ a Ukrajina majú osobitný záujem na prehĺbení spolupráce v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí. EÚ navrhuje sústrediť svoje úsilie s prihliadnutím na tieto oblasti:

- hodnotenie rozsahu nelegálneho prístahovalectva cez územie Ukrajiny. Členské štáty spolu s Komisiou vypracujú do konca roka 2000 analýzu silných stránok, slabých stránok, príležitostí a ohrození („SWOT“) jestvujúcich mechanizmov pre boj proti týmto problémom do konca roka 2000; EÚ po zistení slabých stránok posúdi akcie zamerané na nápravu,
- zlepšenie spolupráce v súvislosti s readmisiou vlastných štátnych príslušníkov, osôb bez štátneho občianstva a štátnych príslušníkov tretích krajín, vrátane uzatvorenia readmisnej dohody,
- podpora plného uplatňovania Ženevského dohovoru, vrátane práva na žiadosť o azyl a rešpektovania zásady „nenavracania“,
- začatie pravidelného dialógu medzi justičnými orgánmi členských štátov a Ukrajiny v občianskych a trestných veciach, vrátane podnecovania Ukrajiny, aby podpísala, ratifikovala a uplatňovala hlavné dohovory, ako napríklad Dohovor OSN o nadnárodnom organizovanom zločine,
- ponúkanie poskytnutia praktickej pomoci Ukrajine pri uplatňovaní jej právnych predpisov o praní špinavých peňazí hneď po prijatí týchto predpisov,
- začatie spolupráce medzi orgánmi členských štátov EÚ činnými v trestnom konaní, Europolom a ukrajinskými orgánmi činnými v trestnom konaní.

64. V Kyjeve sa zriadi neformálna sieť pozostávajúca z veľvyslanciev členských štátov EÚ, Komisie a zástupcov príslušných medzinárodných organizácií s cieľom zlepšiť výmenu a analýzu informácií v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí. Dialóg medzi členskými štátmi, Komisiou, vrátane styčných úradníkov v Kyjeve a príslušnými ukrajinskými orgánmi, prebiehajúci v rámci DPS, umožní presnejšie analyzovať požiadavky Ukrajiny v tejto oblasti. Správu predloží Rada do konca roka 2000.

Regionálna a cezhraničná spolupráca so susednými krajinami

65. EÚ sa bude snažiť podporovať iniciatívy na rozvoj a posilňovanie regionálnej a cezhraničnej spolupráce medzi Ukrajinou a krajinami, ktoré s ňou susedia, a to prostredníctvom:

- cieleného využívania existujúcej cezhraničnej spolupráce, regionálnych a medzištátnych programov. V tejto súvislosti bude venovaná osobitná pozornosť otázkam správy hraníc, vrátane technickej modernizácie hraničných prechodov na hraniciach Ukrajiny s Maďarskom, Poľskom, Rumunskom a Slovenskom,
- ďalšieho rozvíjania programov Tacis zameraných na zlepšenie rozvoja infraštruktúrnych sietí, ako sú napríklad programy Inogate a Traceca, na zlepšenie hospodárskej spolupráce v tomto regióne.

Spolupráca v oblastiach kultúry, twinningu a výmenných programov

66. EÚ bude podporovať posilnenie užších väzieb medzi verejnými inštitúciami, občianskou spoločnosťou a mimovládnymi organizáciami únie a Ukrajiny prostredníctvom:

- podpory vzdelávacích a vedeckých výmenných programov medzi školami, univerzitami a výskumnými ústavmi a takisto venovaním náležitej pozornosti Stredisku pre vedu a techniku na Ukrajine,
- presadzovania twinningových programov medzi ústrednými, regionálnymi a miestnymi správami ako aj profesijnými združeniami, odbormi, mimovládnymi organizáciami a médiami.

Komisia a členské štáty budú svoje programy koordinovať. Komisia preštuduje možnosti zavedenia programov Spoločenstva (Tacis, Tempus a Demokracia) na tento účel. Využijú sa aj dvojstranné nástroje členských štátov.

Na základe zoznamu jestvujúcich nástrojov (ktorý má vypracovať Komisia v spolupráci s Generálnym sekretariátom Rady) a identifikačnej misie pre Ukrajinu, Komisia podá správu Rade do júna 2000 a následne podľa potreby predloží návrhy činnosti.

ČASŤ IV

Doba trvania

67. Táto spoločná stratégia sa uplatňuje odo dňa jej uverejnenia na počiatočné obdobie 4 rokov. Na odporúčanie Rady ju môže Európska Rada predĺžiť, revidovať a v prípade potreby upraviť.

Uverejnenie

68. Táto spoločná stratégia sa uverejní v úradnom vestníku.

V Helsinkách 11. decembra 1999

Za Európsku radu

predseda

P. LIPPONEN
